

מסכת בכורים

[פרק א']

1. אין מביאין בכורים קודם לעצרת, ואם הביא ימתין עד שתבוא עצרת ויקרא עליהן. 2. הקונה אילן אחד בתוך שדהו של חבירו, הרי זה מביא ולא קורא, מפני שלא קנה קרקע דברי ר' מאיר. וחכמים אומ' לא מביא ולא קורא. ר' יהודה אומ' כל הגרים כולן מביאין ולא קורין, בני קיני חתן משה מביאין וקורין, שנ' והיה כי תלך עמנו. ר' יוסה אומ' מאיר היה או' כהנים מביאין ולא קורין, מפני שלא נטלו חלק בארץ, ואני אומ' כשם שנטלו לויים כך נטלו כהנים בין מדבר מרובה בין מדבר מועט. 3. הפריש את בכוריו ומכר את שדהו מביא ואינו קורא. והשני מהוא להביא, מאותו המין אינו מביא, ממין אחר מביא וקורא. ר' יהודה או' אף מאותו המין מביא וקורא. 4. הרי שהפריש את בכוריו וקרא עליהן, וחזר וקנה שדה אחרת ונתבכרו לו מחמשת המינין, אע"פ שנתן לתוכו מאותו המין,

1 אין מביאין וכו'. עיין צמט' פ"א ו"ג; הל' פ"ד ו"י; ונכסות פ"י ו"ו. 2 הקונה וכו'. 333 פ"א ו"ג. ועיין ירוש' פ"א ה"ה, ס"ד רע"ג, וצמט' פ"א ו"ו. 4 כל הגרים וכו'. וצמט' פ"א ו"ד; וזכילתא וצמט' פ"א ו"ג, עמ' 335; ספרי כי תבא סוף פי' ט"א, עמ' 320. ועיי"ש פי' רל"ט, עמ' 318. ועיין צמט' מכות י"ט א'. ועיין ירוש' פ"א ה"ד, ס"ד ע"א. 5 זכי קיני וכו'. ירוש' הכל. והיה וכו'. צמדצ' י', ל"ג. 7 ולכי אונ' וכו'. עיין וצמט' וצמט' פ"ה ו"ד. 8 ספרי וכו'. וצמט' פ"א ו"ו. 10 הרי שהפריש וכו'. וצמט' פ"א ו"ט. ועיין ספרי פי' רל"ט, עמ' 318.

1 בכורים | א ביכורים. ואם | א אם. שחבוא | ד שחבא א שיבוא. 2 עליהן | ב סתוב. אחד | ד אחר. א חסר. שדהו | ד א חסר. חבירו | ד חברו. 3-2 הרי זה | א חסר. 3 ולא | א ואינו. שלא קנה | א שאין לו. וחכמים | א וחכמ'. אומ' | ד אומר. 4 לא מביא ולא | א מביא. קורא | ד קרא א וקורא. אומ' | ד אומר. הגרים | א הגרים. קורין | א קוראין. 5 בני | א ובני. קיני | ד קני. חתן | ד א חותן. וקורין | א וקוראין. שנ' | ד שנאמר. והיה | ד והיה (הטוב). עמנו | ד עמנו (ונג'). יוסה | ד א יוסי. 6 אומ' | ד אומר. מאיר היה | ד א היה ר' מאיר. או' | ד חסר. א אומ'. כהנים | א הכהנים. קורין | א קוראין. מפני | א חסר. 7 אומ' | ד אומר א או'. מדבר | ד מדבר. מרובה בין | א מרובה ובין. 8 בכוריו | א ביכוריו. ומכר | כ"ה ד א. ב ימכר. והשני | א שני. מהוא | ד מהו א מה הוא. 9 או' | ד אומר א אומ'. 10 וקורא | ב ד סתוב. בכוריו | א ביכוריו. עליהן | א עליהם. 11 ונתבכרו | א נאף על פי' שנתבכרו. מחמשת המינין | א משאר מינין. אע"פ | ד א אף (א ואף) על פי. שנתן | א שנתבכרו. לתוכו | ד לתוכן א לו.

1. ימתין וכו'. כלומר, יניחם בעזרה. (הר"מ). 3. שלא קנה וכו'. כלומר, שלא קנה קרקע מספק. 5. תלך עמנו וכו'. כלומר, והטבנו לך, שהפרישו לו דושנה של ירחו. עיין בבה"א. 7. נטלו כהנים וכו'. כלומר, בערי הלויים. 11. מחמשת וכו'. צ"ל: מששת, כלומר, מלבד המין שהביא. ועיין בשנו"ס. מאותו המין וכו'. כלומר, ויש בידו עכשו כל שבעת המינים. עיין בבה"א.

מביא ולא קורא, שאין אדם קורא פעמים בשנה. 5. ר' יהודה אומ' עד באר הגולה חייב באחריותו, מבאר הגולה ואילך אין חייב באחריותו. ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון שנים אין חייב עליהן חומש. רבן שמעון בן גמליאל או' אין מביאין בכורין תמרין חוץ מן התמרין שביריחו, ואין קורין אלא על הכותבות בלבד. ר' ליעזר אומ' רמוני עמקים מביאין וקורין. 6. חומר בתרומה שאין במעשר שני ובמעשר שני שאין בתרומה, שהתרומה אין ניטלת אלא מן המוקף, ואין ניטלת אלא מן הגמור, ואין ניטלת מן הטהור על הטמא, ומדמעת, וחייבין עליה חומש. ונוהגת בכל הפירות, מה שאין כן בכורין. ונוהגת בשאר שנים, מה שאין כן במעשר שני. 20 חומר במעשר שני, שמעשר שני קונה את הקנקן, ואוסר דמיו, ועירובו וספק עירובו כל שהוא, אסור לאונן, וטעון חומש, וטעון ודוי, ולא הותר לאכילה

12 ר' יהודה וכו'. עיין ספרי ראה פי' ע"ז, עמ' 142. ועיין צושכ' פ"א מ"ט, וזכילתא דרס"ז, עמ' 159. ועיין לעיל פ"ה פ"ד, טו' 21 וזש"ט. 14 ר' שמעון זן וכו'. ירוס' פ"א רס"י, ס"ד ע"ג. 14—15 רבן שמעון וכו'. ירוס' פ"א ה"ג, ס"ג ע"ד. 16 רמזי עמקים וכו'. ירוס' ה"ל. ועיין צושכ' פ"א מ"ג. 18 וזן המוקף וכו'. עיין צושכ' פ"ז מ"ה וחלה פ"א מ"ט. 19—20 זכל הפירות. זשכ' פ"ז מ"ג. 20 צסאר טכיס. עיין צצלי יצמות ע"ג קע"ג. 21 חומר וכו'. לעיל סציעית פ"ז, טו' 12, זש"ל. ועיין ירוס' כ"ג פ"ז ה"ג, ק"ה ע"א.

12 ולא | א ואינו. בשנה | ב ד סתום. אומ' | ד אומר. 13 באר | א בור. ואילך | ד חסר. אין | ד א אינו. 14 או' | ד אומר א אומ'. משם ר' שמעון | א משום ר' שמע'. חייב | א חייבין. 15 שמעון בן גמליאל | א שמע' בן גמל'. או' | ד א אומ'. בכורין | ד בכורים א ביכורים. תמרין | ד תמרים א תמרים. התמרין | ד התמרים א התמרים. 16 קורין | ד קורין. הכותבות | ד הכותבו' א כותבות. ליעזר | ד [שמעון בן] אלעזר א [שמע' בן] אלע'. רמוני | ד א רמוני. עמקים | ד עמקי'. 17 במעשר | ד במעש'. שני | ד שני [ובכורים] א שני [וביכורים]. שני | א שני [וביכורים]. בתרומה | ד בתרומ'. 18 אין | א אינה. הגמור ואין | א הגמור ואינה. 19 ומדמעת | א מדמעת. ונוהגת | א ונוהגת. 20 בכורין | ד בכורים א במעשר שני. ונוהגת | א [וביכורים] נוהגת. שני | א שני. 21 חומר ... שני | א חסר. שמעשר שני | א המעשר שני. קונה | ד קנה. ועירובו | ד ועירוביו א עירוביו. 22 עירובו | א עירוביו. אסור ... וטעון ... וטעון | א וטעון ... וטעון ... ואסור. ודוי | ד א ודוי.

13. באר הגולה וכו'. כנראה שהיתה על גבול העזרה של קודש. עיין בבה"א. 14. שנים וכו'. כלומר, אם אבדו הבכורים כל זמן שהוא חייב באחריותם, והפריש שניים תחתיהם. 16. הכותבות וכו'. כלומר, על הכותבות שביריחו, שהן התמרים המשובחים ביותר. 17. ובמעשר שני שאין בתרומה. צ"ל: ובמעשר שני וביכורים שאין בתרומה, כגו' כ"ע. והברייתא מונה להלן כמה דברים שנוהגים בתרומה ולא במע"ש, ומהם שנוהגים בתרומה ולא בבכורים. ומפרש מתחילה חומרי תרומה שאינם במע"ש. 18. מן הגמור. כלומר, שאינו מפריש תרומה מדבר שלא נגמרה מלאכתו, מה שאין כן במע"ש (אם עבר והפריש תרומה ומעשר ראשון), מותר לו להפריש, שהרי לעצמו הוא מפריש. 19. ומדמעת וחייבין וכו'. מה שאין כן מע"ש שאם אין לו פדיון (כגון פחות משה פרוטה) בטל ברוב, וכן אין חייבין חומש על אכילתו. ועד כאן הם חומרי תרומה שאינם במע"ש. 19—20. בכל הפירות וכו'. מה שאין כן בבכורים שאין נוהגים אלא בשבעה מינים. 20. בשאר שנים וכו'. מה שאין כן במע"ש, שאינו נוהג בשנה שלישית ושנה ששית. 21. קונה וכו'. כלומר, אם קרא שם מע"ש על קנקן סתום של יין, קנה מעשר, וחייב לאכול אף כנגד הקנקן. ואוסר דמיו וכו'. כלומר, מע"ש מתחלל על הדמים, וכן אוסר את עירוביו וספק עירוביו אם יש לו פדיון, מפני שהוא דבר שיש לו מתירין. 22. חומש. כלומר, כשפודה, אבל לתרומה אין פדיון ואין חומש. ודוי. כלומר, אפילו אין לו אלא מע"ש בלבד מתודה, מה שאין כן בתרומה. עיין בבה"א.

אלא בפדיון, ואין מדליקי' בו את הנר, מה שאין כן בתרומה. 7. חומר בתרומה ובמעשר שני שאין בבכורים, שהתרומה ומעשר שני נוהגין בעמון ומואב, מה שאין כן בבכורים. חומר במעשר שני ובכורים שאין כן בתרומה, שמעשר שני ובכורים טעונין הבאת מקום, וטעונין וידוי, ואסורין לאונן. ור' שמעון מתיר. וחייבין בביעור. ר' שמעון אומ' בכורים פטורין מן הביעור. ר' יוסה אומ' מעשר שני טעון וידוי ובכורים טעונין וידוי, מה מעשר שני טעון ביעור אף בכורים טעונין ביעור. אמ' לו ר' שמעון מה למעשר שני טעון בעור שכן דמיו טעונין ביעור, תאמר בבכורים שאין דמיהן טעונין ביעור. וכן היה ר' שמעון אומ' בכורין לא אסרו גדוליהן לאכל בירושלם. מעשר. באי זה מעשר אמרו בדבר שזרעו כלה, נכנס לירושלם ויוצא, בשאין בו שוה פרוטה, ובשאין לו פדיון. ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון בכורים אין חייבין עליהן במחובר לקרקע.

23 ואין מדליקי' וכו'. משכ' טביעית פ"ח ו"ג. 24—25 צעמון ומואב. משכ' ידים פ"ד ו"ג.
25 חומר צמעטר וכו'. משכ' כלן פ"ג ו"ג. 32 צדצר וכו'. עיין יוס' פ"ג ה"ג, ס"ה ע"א.
33 שוה פרוטה וכו'. עיין לעיל מע"ש פ"ג טו' 9 וצבלי צ"מ כ"ג א'. ועיין תו"כ צחוקתי פ"ג ה"י, קט"ו ע"ג. 34 צמחצר וכו'. עיין להלן פ"ג טו' 45 וצמכ' פ"ג ו"ד ופ"ג ו"א.

23 בפדיון א בפדיון.	מדליקי' ד א מדליקין.	בו א בה.	24 ובמעשר שני א ומעשר שני.
שני.	שני א [מה] שאין [כן] בבכורים.	שני א שני.	25 בבכורים א בבכורים.
ד פתוח.	כן ד חסר.	25—26 במעשר שני . . .	ובכורים א בבכורים שהביכורים. 26 וידוי
ד ודוי.	ואסורין א אסורין.	27 שמעון א שמע'. אומ' ד אומר.	בכורים ד ביכורין א ביכורים.
הביעור ב ד פתוח.	28 יוסה ד א יוסי. אומ' ד אומר.	שני א שני.	וידוי ד ודוי. ובכורים
א והביכורים.	שני א חסר.	29 בכורים ד א ביכורים.	אמ' ד אמר. שני א חסר. טעון
ד שטעון.	30 בעור ד א ביעור.	שכן א שכל.	בכורים א בבכורים. דמיהן א דמיהם.
31 אומ' ד אומר.	בכורין ד ביכורי' א ביכורים.	אסרו ד אסרו.	גדוליהן ד גדוליהן א גידוליהם.
לאכל ד לאכול א להיאכל.	בירושלם א לירושלם.	32 נכנס א נכנס.	33 שוה א שוה.
פדיון א פדיון.	או' ד אמר א אומ'.	משם א משום.	34 בכורים ד בכורי' א ביכורים.
עליהן א עליהם.			

23. אלא בפדיון. כלומר, מחוץ לירושלים, מה שאין כן תרומה שהיא מותרת לכהנים מיד. 26. הבאת מקום. כלומר, לירושלים, ואסורים מלאכול חוצה לה. 27. וחייבין בביעור. מה שאין כן תרומה ביד כהן שאינה חייבת בביעור. 30. שאין דמיהן וכו'. שהרי בכורים אין תופסים את הדמים. 31. לא אסרו וכו'. כלומר, אם זרע בכורים כבר בטלו, ולא אסרו אותם שיאכלו בירושלים דוקא. מלה זו היא פיסקא ממשנתנו (פ"ב מ"ב): יש במעשר ובכורים וכו' וגדוליהן אסורין וכו' ור"ש מתיר. 32. באי זה מעשר אמרו וכו'. כלומר, באיזה מעשר התירו החכמים הראשונים (שאני הולך בשיטתם) את גידוליהם. נכנס לירושלם ויוצא. כלומר, שנכנס לירושלים ויצא (כצ"ל) שאין לו פדיון (עיין בבה"א), ולא הטריחוהו החכמים להעלותו לירושלים. 32—33. בשאין בו שוה פרוטה. כלומר, או בשאין בו שוה פרוטה, ואפילו לא נכנס לירושלים, שהרי אי אפשר לפדותו, שאינו תופס את פדיונו, כמבואר להלן. ועיין בבה"א. 33. ובשאין לו וכו'. שמא צ"ל: שאין לו, כלומר, מפני שאין לו (למעשר בפחות משה פרוטה) פדיון. ועיין מ"ש בבה"א.

פרק ב'

1. כוי כיצד שוה לחיה, דמו טעון כסוי כדם החיה. ר' לעזר אומ' חייבין על חלבו אשם תלוי. 2. כיצד שוה לחיה ולבהמה, מפשיט בו חבור כחיה וכבהמה, ונוהג בו גיד הנשה כחיה וכבהמה, אם אמר הריני נזיר שזה היה ובהמה הרי זה נזיר. ר' יוסה בי ר' יהודה אומ' כוי בריה לעצמו, ולא יכלו חכמים להכריע עליו אם חיה אם בהמה. 5

מענה דפוס נפולי

3. אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים, ויש בו דרכים שוה לנשים, ויש בו דרכים שוה לאנשים ולנשים, ויש בו שאינו שוה לאנשים ולא לנשים. 4. דרכים ששוה בהן לאנשים, מיטמא בלובן כאנשים, נושא אבל לא נישא כאנשים, ואין מתיחד עם הנשים כאנשים, ואין נזון עם הבנות 10

3. אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים, ויש בו דרכים שוה לנשים, ויש בו דרכים שוה לאנשים ולנשים, ויש בו שאינו שוה לאנשים ולא לנשים. 4. כיצד שוה לאנשים, מטמא בלובן כאנשים, וזוקק לייבום כאנשים, ומתעטף ומסתפר כאנשים, ונושא אבל לא נישא כאנשים, וחייב

1 כוי וכו'. וטכ' פ"צ ו"ט; להלן חולין רפ"ו. ועיין להלן זילס פ"ח קה"ס וצוקצילות. ר' לעזר וכו'. ירוס' פ"צ ה"ח, ס"ה ע"ג; יצמות פ"ד ה"ג, ה' ע"ג; צצלי יצמות ק"ג א'; כחיתות י"ז ז'; י"ה א'. 3 וכוהג צו וכו'. להלן חולין רפ"ו. הריני מזיר וכו'. עיין צמטכ' ספ"ג; מזיר פ"ה ו"ז. 4 ר' יוסה וכו'. צצלי חולין פ' א'. 11 מיטמא וכו'. וטכ' זכיס פ"צ ו"א. ועיין להלן טס פ"צ ה"ג, ירוס' טצועות פ"צ ה"ג, ל"ג ע"ד, צצלי כדה כ"ח א', 3. 11 נוטא וכו'. מטכ' יצמות ספ"ח. ועיין צצלי טס פ"צ 3. 13 ואין כזון וכו'. עיין צמטכ' צ"צ פ"ט ו"ג.

1 כיצד | א כיה צד. שוה | ד דומה. כסוי | א כסוי. כדם | ד כמו. החיה | א חיה. לעזר | ד אלעזר א אליעזר. אומ' | ד או'. 2 תלוי | ב ד סתום. כיצד | א כיה צד. שוה | ד שוה א [שאינו] שוה. לחיה | א [לא] לחיה. ולבהמה | ד ולבהמ' א [ולא] לבהמה. חבור | ד א חיבור. 8 כחיה | ד כחייה. וכבהמה ונוהג | א וכבהמה נוהג. וכבהמה | ד וכבהמ' א וכבהמה. אמר | ד א אמ'. 4 יוסה | ד א יוסי. בי ר' יהודה | ד א חסר. בריה | ד ברייא א בריא. 5 ולא יכלו | א לא יוכלו. חכמים | ד חכמ' א חכמ'. חיה אם | א חיה [הוא] או. בהמה | ד בהמ'. 6 אנדרוגינוס | ד אנדרוגינ' א אנדרוגינוס. שוה | ד שוה. 7 שוה | ד שוה. לנשי' | ד א לנשים. 8 שוה | ד שוה. 9 בו | א בו [דרכים]. שוה | ד שוה. 10 לנשים | ב ד סתום. ששוה | ד ששוה. 11 מיטמא | ד א מטמא. 12 נישא | כ"ה ד א. ב נושא. מתיחד | א מתיחד. 13 הנשים | א נשים. כאנשים | ד כאנשי'. ואין נזון | ד א ואינו נזון.

1. כוי וכו'. עיין מ'ש לעיל כלאים פ"ה, שו' 7. 2. מפשיט בו וכו'. כמשנת חולין (פ"ט מ"א): המפשיט בבהמה ובחיה וכו', לשטיח כדי אחיזה. 6. אנדרוגינוס. כלומר, אם יש בו סימני זכרות ונקבות. 11. מיטמא בלובן וכו'. כלומר, כשוב ממנו נוול לבן כמי בצק של שעורים, נעשה זב. אבל אשה אינה נעשית זבה בלובן. 12. לא נישא וכו'. כלומר, שאין קידושין תופסין בו, אם נתקדש כאשה. עיין בבה"א. 13. ואין נזון וכו'. כלומר, בנכסים ממועטים.

* שני"ס לנוסח הנספה למשנה הובאו בבה"א.

משנה דפוס נפולי

בכל מצות האמורות בתורה כאנשים.
 5. כיצד שוה לנשים, מטמא באודם
 כנשים, ואינו מתייחד עם האנשי
 כנשים, ואינו עובר על כל תקיף
 ולא על כל תשחית ולא על כל
 תטמא למתים כנשים, ופסול מן
 העדות כנשים, ואינו נבעל בעברה
 כנשים, ופסול מן הכהונה כנשים.
 6. כיצד שוה לאנשים ולנשים, חייבים
 על מכתו ועל קללתו כאנשים וכנשים,
 וההורגו שוגג גולה ומזיד נהרג כאנשי
 ונשים, ויושבת עליו דם טמא ודם
 טוהר כאנשי וכנשים, וחולק בקדשי
 קדשים כאנשים וכנשים, ונוחל בכל
 הנחלות כאנשים וכנשים, ואם אמ'
 הריני נזיר שזה איש ואשה הרי זה
 נזיר. 7. כיצד אינו שוה לאנשים
 ולא לנשים, אין חייבין לא על מכתו

כאנשים, ואין נעטף ומספר כאנשים
 15 ואין מיטמא למתים כאנשים, ועובר
 על כל תקיף ועל כל תשחית כאנשים,
 וחייב בכל מצות האמורות בתורה
 כאנשים. 5. דרכים ששוה בהן לנשים,
 מיטמי באודם כנשים, ואין מתייחד עם
 20 האנשים כנשים, ואין זוקק לייבום
 כנשים, ואין חולק עם הבנים כנשים,
 ואין חולק בקדשי קדשים כנשים,
 ופסול מכל עדות שבתורה כנשים,
 ואם נבעל בעבירה פסול מן הכהונה
 25 כנשים. 6. דרכים ששוה לאנשים
 ולנשים, חייבין על נזקו בין איש בין
 אשה, ההורגו במזיד נהרג, בשוגג גולה
 לערי מקלט, אמו יושבת עליו בדם
 טוהר כאנשים וכנשים, ומביאה עליו
 30 קרבן כאנשים וכנשים, ונוחל בכל
 נחלות כאנשים וכנשים, וחולק בקדשי

17 וחייו וכו'. עיין להלן ר"ס פ"ג ה"ז (כ"ע רפ"ד), צצלי טס כ"ע א'. 19 צאודס וכו'. עיין
 מ"ס לעיל טו' 11. 20 ואין זוקק וכו'. להלן יצמות ספ"ג. 21 ואין סולק וכו'. עיין ירוש'
 יצמות ספ"ח, ט' ע"ד. 23 ופסול וכו'. עיין ירוש' סכ"ל. 24 ואם נבעל וכו'. עיין ירוש' סכ"ל.
 28 אמו יושבת וכו'. עיין צמטכ' כדה פ"ג מ"ה; תר"כ הזריע רפ"ג, כ"ס ע"ד. 30 ונוחל וכו'.
 עיין צמטכ' צ"ג פ"ע סמ"ג. 31 וחולק וכו'. לעיל סוף תרומות, טו' 58; צצלי יצמות ל"ב ז'.

14 כאנשים | ד כאנשי | א כאנשים | נוחיב בכל מצות האמורות בתורה כאנשים. | ואין . . . כאנשים |
 ד חסר. | ואין | א ואינו. | 15 מיטמא | ד מטמא. | 16 תשחית כאנשים | ד תשחית כאנשי.
 17 מצות | א המצוות. | האמורות בתורה | ד האמורו' בתורה. | א חסר. | 18 כאנשים | ד כאנשי. | דרכים |
 ד דרכי' א דברים. | ששוה בהן | ד ששוה. | 19 מיטמי | ד מטמ' א מיטמא. | כנשים | ד כנשי. | מתייחד |
 א מתייחד. | 20 האנשים | ד האנשי' א אנשים. | כנשים | ד כנשי. | לייבום | ד לייבום | א לייבום.
 22 קדשים | ד קדשי' א מקדש. | 23 מכל עדות | ד לכל עידות. | שבתורה | ד שבתור' א בתורה.
 24 ואם | א ואין. | בעבירה | ד בעברה. | פסול | א ופסול. | 25 ששוה | ד א ששוה | בהן. | 26 נזקין |
 א הנזקין. | בין | א ובין. | 28 לערי | א לעיר. | בדם | א דם. | 31 נחלות | א הנחלות. | וחולק | א ונוחל.

14. ואין נעטף וכו'. כלומר, אינו נעטף כעטיפת אשה ולא מסתפר בתספורת אשה, אלא נוהג
 כאנשים. ועיין בבה"א. 17. בכל מצות וכו'. כלומר, אפילו במצות עשה שהזמן גרמא. ועיין
 בבה"א. 19. באודם וכו'. כלומר, בדם, ונעשה נדה או זבה. 22. ואין חולק וכו'. כלומר,
 אינו יורש בנכסים מרובים, אם יש לו אחים. 24. מן הכהונה וכו'. כלומר, מן התרומה, אם
 הוא כהן. 30. ונוחל וכו'. כלומר, אם אין לו אחים.

משנה דפוס נפולי

ולא על קללתו לא כאנשים ולא כנשים, ואינו נערך לא כאנשים ולא כנשי', ואם אמר הריני נזיר שזה לא איש ולא אשה אינו נזיר. ר' מאיר אומר אנדרוניוס בריה בפני עצמה הוא ולא יכלו חכמי' להכריע עליו אם הוא איש או אשה. אבל טומטום אינו כן, פעמים שהוא איש פעמים שהוא אשה.

הגבול כאנשים וכנשים, ואם אמ' הריני נזיר שזה איש ואשה הרי זה נזיר. 7. דרכים שלא שוה בהן לא לאנשים ולא לנשים, אין חייבין על חטאתו, ואין שורפין על טומאתו, ואין נערך לא כאנשים ולא כנשים, אין נמכר לעבד עברי לא כאנשים ולא כנשים, אם אמ' הריני נזיר שאין זה איש ואשה הרי זה נזיר, ר' יוסה אומ' אנדרוניוס בריה לעצמו ולא יכלו חכמים להכריע

עליו אם איש הוא או אשה היא. אבל טומטום אינו כן, אלא או ספק איש או ספק אשה. 8. כיצד מפרישין את הבכורים, יורד אדם לתוך שדהו ורואה תאינה שבכרה, אשכול שביכר, רמון שביכר, קושרן במשיחה, ואומ' הרי אלו בכורים. ר' שמעון אומ' חוזר וקורא אותן בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע. מצוה להביאם בשבעה כלים, ואם הביאן בכלי אחד יצא. כיצד

33 נזיר וכו'. עיין להלן נזיר קפ"ג. 36 ואין נערך וכו'. משכ' ותוספתא ערכין רפ"א; תו"כ צחוקותי פרט' ג' ה"ג, קי"ג ע"ד; צצלי טצת קל"ז ז'; צכוות מ"ג א'; ערכין ה' ז'; כדה כ"ה ז'. 39 הריני נזיר וכו'. עיין להלן נזיר סכ"ל. 40 ר' יוסה וכו'. צצלי יצוות פ"ג א'. 43 כילד וכו'. משכ' רפ"ג; ספרי כי תבוא פי' ט"א, עו' 320. 45 ר' שמעון וכו'. משכ' סכ"ל.

32 ואם | א אס. אמ' | ד אמר. 34 שוה | ד א שוה. בהן | א בהם. 35 חטאתו | א טומאתו. 37 כנשים | ד כנשי'. אין | א ואינו. 38 כאנשים | ד כאנשי'. כנשים | ד כנשי'. אס | א ואס. אמ' | ד אמר. 40 נזיר | כ"ה ד. א [אכור] נזיר ב אשה. יוסה | ד א יוסי. אומ' | ד אומר. אנדרוניוס | ד אנדרוניוס. בריה | ד בריא א בריא. 41 לעצמו ולא | א [בפני] עצמו [הוא] לא. 42 או | ד א אס. היא | ד הוא. 43 כיצד | א כיוה צד. הבכורים | ד הבכורי' א הביכורים. שדהו | כ"ה ד א. ב שדה חבירו. ורואה | א רואה. 44 תאינה ... אשכול | א אשכל ... ותאינה. תאינה | ד תאנה. שבכרה | ד שבכר' א שביכרה. שביכר | ד שבכר. רמון שביכר | ד חסר. א ורימון שביכר. קושרן | א וקושרן. ואומ' | ד ואומר. אלו | א אילו. 45 בכורים | א ביכורים. שמעון | א שמע'. אומ' | ד אומר. חוזר | א [אף על פי כן] חוזר. אותן | א עליהן. בכורים | ד ביכורי' א [שם] הביכורים. 46 להביאם | א להביאן. בשבעה בלים | ד בשבע' כלי'. ואם הביאן בכלי אחד | א אם הביא אהר. כיצד | א כיצד.

35. על חטאתו. צ"ל: טומאתו, כגי' כי"ע וראשונים, ופירושו שאין אחרים חייבים על ביאת המקדש אפילו אם נגעו בלובן ואודם שלו כאחת. עיין בבה"א. 35-36. ואין שורפין וכו'. כלומר, אין שורפין את התרומה, אם נגעה באודם שלו, או בלובן שלו. עיין בבה"א. 39. שאין זה איש וכו'. כלומר, אם אמר שאם אינו איש (או אשה), הרי הוא מקבל עליו נזירות, הרי הוא נזיר. ועיין בבה"א. 42. טומטום. כלומר, שאין בו לא סימני זכרות ולא סימני נקבות.

הוא עושה, מביא שעורין ונותן מלמטה ודבר אחר על גביהן. חטין על גביהן ודבר אחר על גביהן. זתים על גביהן ודבר אחר על גביהן. תמרים על גביהן ודבר אחר על גביהן. רמונים על גביהן ודבר אחר על גביהן. תאנים למעלה מכולן. ומקיפין להן אשכולות של ענבים מבחוץ. לא היו עולין יחידים, יחידים, אלא פלכים, פלכים. לא היו מהלכין כל היום כולו, אלא שתי ידות ביום. חוני בית הכנסת עולין עמהן. ולנין ברחובה של עיר. לא היו נכנסין לבתים, מפני אהל טומאה. וטעונין עולה ושלמים. לא היו מתעסקין בהן בחזירתן, כדרך שמתעסקין בהן בהליכתן. 9. זמן עצי הכהני והעם בתשעה, וטעונין לינה. לא היו מתעסקין בהן כדרך שמתעסקין בבכורין. 10. כל הדרך כולה הרשות בידו ליתנו לעבדו או לקרובו עד שמגיע להר הבית. הגיע להר הבית אפי' אגריפס המלך נוטל את הסל על כתיפו ונכנס עד שמגיע לעזרה. הגיע לעזרה, דברו הלויים בשיר ארוממך ה' כי דליתני ולא שמחת אויבי לי. 11. הגוזלות שעל גבי הסלין היו עולות, ומה שבידן לכהנים. 12. תוספת הבכורין מין במינו, ועיטור הבכורין מין בשאינו מינו. 13. תוספת הבכורין

50 לא היו עולין וכו'. עיין צמט' פ"ג מ"ג. 53 וטעונין וכו'. משכ' פ"ג מ"ה. ושלמים. ירוש' פ"ג ה"ג, ס"ה ע"ג. 54 זמן וכו'. עיין משכ' תענית פ"ד מ"ה. 55 לינה. ספרי ראש פי' קל"ד, עמ' 190. 56 כל הדרך וכו'. משכ' פ"ג מ"ד. 58 לעזרה וכו'. משכ' ה"ל; ס"ה"ט זוטא רפ"ג. 59 ארוממך וכו'. תהלים ל', 3. 60 הגוזלות וכו'. משכ' פ"ג מ"ה; צצלי נכחות כ"ח א'. 61—60 תוספת הבכורין וכו'. משכ' פ"ג מ"ה. ועיין לציל דמאי פ"א, טו' 70.

47 מביא שעורין ונותן | א נותן שעורים. מלמטה | ד למטה. חטין | א חטין. 48—47 על גביהן | ד מלמטה. 48 זתים | ד א זתים. 49—48 ודבר... ודבר... ודבר... גביהן | ד חסר. 49 רמונים | א רימונים. 50 תאנים | ד תאני' א ותאנים. ומקיפין | א מקיף. אשכולות | ד אשכולת. ענבים מבחוץ | ד ענבי' מבחוץ. עולין | ד עולי'. 51 יחידים | ד יחידים' א יחידים. יחידים | ד א חסר. פלכים | ד פלכי' (ב"פ). מהלכין | ד מהלכי'. כולו | א חסר. 52 חוני | א חונין נוכל]. עמהן | א עמהם. ברחובה | כ"ה א. ד ברחוב' ב ברחובה. 53 טומאה | א המת. 54 בהן | ד חסר. א עמהן. בחזירתן | כ"ה א וראשונים. ב ד בהליכה. בהן | א עמהם. בהליכתן | כ"ה א וראשונים. ב בחזירה ד בחזיר'. ב ד סתום. 55 הכהני' | א הכהנים. והעם | א חסר. בתשעה | ד בתשע' [באב] א בתשעה... לינה | ד ליני'. 56 שמתעסקין | ד שמתעסקי'. בבכורין | ד בבכורי' א בבכורים. ב ד סתום. כולה | א חסר. ליתנו | ד ליתנו א נותנו. 57 הבית | ד הבי'. הגיע | א היגיע. אפי' | ד א אפילו. 58 את הסל | א סלו. כתיפו | ד כתפו. לעזרה | ד לעזר'. הגיע | א היגיע. הלויים | ד הלוי'. 59 דליתני | ד א דיליתני. ולא... לי | א חסר. לי | ב ד סתום. 60 הגוזלות | ד הגוזלתי'. הסלין | כ"ה א. ד הסלי' ב חסלים. עולות | א עולין. ומה | ד א חסר. לכהנים | ד א [נותנין] לכהני' [א לכהנים]. תוספת | ב [תוספת הכהנים מין במינו ועיטור הבכורים מין בשאינו מינו] תוספת. 61 הבכורין | ד הבכורי' א הביכורים (ב"פ). מינו | ב ד סתום. הבכורין | ד הבכורים א הביכורים.

55. בתשעה. צ"ל: בתשעה באב, כגו' ד. עיין בבה"א. 60. ומה שבידן וכו'. כלומר, הגוזלות שבידיהם. ועיין בבה"א.

נאכלת בטהרה, ופטורה מן הודאי, ואין צריך לומר מן הדמיי. [ועיטור הביכורים חייב בדמאי, ואין צריך לומר בודאי]. 14. עיטור הבכורים ממין על מינו, מדבר שהוא חייב בבכורים, פטור מן הוודיי ואין צריך לומר מן הדמיי. עיטור הבכורין מין בשאינו מינו, דבר שאין חייב בבכורים, חייב בדמיי ואין צריך לומר בודאי. עיטור הבכורין ממין על [שאינו] מינו דבר שאין חייב בבכורים, או מעמון ומואב אפי' דבר שחייב בבכורים, אין מקבלין הימנו. 15. המוכר ספר תורה, אינו רואה סימן ברכה לעולם. כותבי ספרים תפלין ומזוזות, הן ותגריהן, ותגרי תגריהן, וכל העסוקין לשם גבוה, אינן רואין סימן ברכה לעולם. ואם היו עסוקין לשם שמים הרי הן בכלל ברכה. 16. תגרי סמטה ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות אינן רואין סימן ברכה לעולם.

סליקא מסכתא

וסליק סדרא

ברייך רחמנא דסייען

67 מעמון ומואב וכו'. עיין ירוש' פ"ג ה"ו, ס"ה ע"ז. 68 המוכר וכו'. עיין ירוש' סוף וכולהו, ס"ה ע"ז, וצצלי ונגילה כ"ז ח'. 69 כותבי וכו'. צצלי פקחים כ' ז'; דח"ר פי"ח, הול' היגה, עו' 309; וס' כלס פ"י, הול' הכ"ל, סוף עו' 340 וחילך. 71 תגרי וכו'. וקורות הכ"ל.

62 בטהרה | ד בטהרה. ופטורה | א פטורה. הודאי | כ"ה א וראשונים. ב ד הודאי. צריך לומר | ד צ"ל. מן | א חסר. הדמיי | ד הדמאי א בדמאי. 62-63 נועיטור ... בודאין | כ"ה א. ב ד חסר. 63 עיטור הבכורים | א תוספת הביכורים. 64 ממין | א מין. שהוא וכו' | א שחייב בביכורים חייב בדמאי. הוודיי | ד הודאי. 64-65 צריך לומר | ד צ"ל. 65 מן הדמיי עיטור | ד מן הדמאי עטור א בודאי ועיטור. הבכורין | ד הבכורים. א חסר. מן וכו' | א ממין על שאינו מינו מדבר שאינו חייב בביכורים. חייב בבכורים | ד חסר. 66 חייב | א פטור. בדמיי | ד בדמאי א מן הודאי. צריך | ד צרי'. לומ' | א לומר. בודאי עיטור | א בדמאי ועיטור. הבכורין | ד הבכורים | א הביכורים [שאינו] | כ"ה א ור"ש. ב ד חסר. 67 דבר שאין | א מדבר שאינו. בבכורים | א בביכורים. אפי' | ד א אפילו. בבכורים | ד בבכורי' | א בביכורים. 68 ספר | ד ספ'. תורה | ד א תורתו. ברכה | ד ברכ'. 69 תפלין | ד א תפילין. 70-69 לשם נבוה | ד שלא לשום שמים א לנבוה. 70 ואם | ד א אם. לשם | א לשום. הן | א הם. 71 ברכה | א הברכה. ב ד סתום. סמטה | א סימטא. ומגדלי ... וקוצצי | א וקוצצי ... ומגדלי. טובות | א טובים. 73 לעולם | ד לעולם | א העסוקין לגבוה אם היו עסוקין לשם שמים הרי הן בכלל ברכה. 74 סליקא וכו' | א סליק פירקא וסליק הסדר ורעים כולו חד סרי מסכתי ושבעין וחמש פירקי.

64. ממין על מינו וכו'. כלומר, אם העיטור הוא ממין על מינו ומדבר שחייב וכו', הרי העיטור כתוספת בכורים. 65. עיטור הבכורין וכו'. כנראה שצ"ל: תוספת הבכורין וכו', כלומר, אם תוספת הבכורים היא ממין בשאינו מינו, או דבר שאין חייב בבכורים (כגון תמרים שבהרים ופירות שבעמקים) אפילו מין במינו, הרי דינה כעיטור הבכורים. 67. שאין חייב וכו'. כלומר, חוץ משבעת המינים. 69. וכל העסוקין וכו'. כלומר, מפני שקשה לדקדק כראוי בדברים הללו. עיין בבה"א. 71. תגרי סמטה וכו'. כלומר, שמוכרים במקומות גלויים (בסימטאות הקרובות לר"ה), ושולטת בהם עין רעה.